

CYFARFOD	Cydbwyllgor GwE
DYDDIAD	21 Mai 2025
TEITL	Cyfrifon Terfynol GwE 2024/25 – Alldro Refeniw
PWRPAS	• Diweddarau aelodau'r Cydbwyllgor ar adolygiad ariannol terfynol cyllideb GwE am y flwyddyn gyllidol 2024/25. • Mae'r adroddiad yn canolbwyntio ar yr amrywiadau ariannol sylweddol, gydag Atodiad 1 yn cynnwys y wybodaeth ariannol gyflawn.
AWDUR	Dewi Morgan, Pennaeth Cyllid Cyngor Gwynedd.

1. PENDERFYNIAD

Gofynnir i'r Cydbwyllgor:

- 1.1 **Nodi a derbyn Cyfrif Incwm a Gwariant Refeniw Cydbwyllgor GwE am y flwyddyn 2024/25**, sef sefyllfa o orwariant o £523,065, sydd i'w gyllido drwy gyfraniadau gan yr awdurdodau.
- 1.2 Cymeradwyo trosglwyddiadau ariannol o £221,310 o'r gronfa tanwariant, a £312,547 o'r gronfa Athrawon Newydd Gymhwysu (ANG) i leihau gorwariant GwE yn 2024/25.
- 1.3 Cymeradwyo sefyllfa ariannol derfynol 2024/25, fydd yn sail i'r datganiadau ariannol statudol GwE am y flwyddyn. Fydd yn cael eu cynhyrchu, eu hardystio a'u cyhoeddi gan yr Adran Gyllid yr awdurdod lletya o fewn yr amserlen statudol.

2. CEFNDIR

- 2.1 Mae cyfrif Incwm a Gwariant Refeniw Cydbwyllgor GwE am 2024/25 yn **Atodiad 1**.
- 2.2 Ar ddiwedd y flwyddyn ariannol 2024/25, yn dilyn gwneud defnydd llawn o'r gronfa tanwariant (£221,310) a'r balans sydd ar ôl yn y gronfa athrawon newydd gymhwyso (£312,547), sef cyfanswm o (£533,857), adroddir ar orwariant o £523,065 gan GwE ar gyfer 2024/25.
- Yn seiliedig ar y ddealltwriaeth fod y gorwariant net o £523,065 i'w gyllido drwy gyfraniadau pellach gan yr awdurdodau, bydd y cyfraniadau i'w rannu ar sail gyfartal rhwng y cynghorau i ddod i gyfanswm o £523,065 fel a nodir yn **Atodiad 1**
- 2.3 Y sefyllfa terfynol am y flwyddyn ar yr elfen perfformiad gwasanaeth GwE yn 2024/25 oedd tanwariant net o (£857,548). Ond, fod costau net terfynu GwE, gan gynnwys y costau diswyddo, costau terfynu contractau swyddfeydd GwE a derbyniad grant gan Lywodraeth Cymru yn £1,914,471. Felly, adroddwn ar sefyllfa net o £1,056,923.
- 2.4 Yn yr adolygiad hyd at ddiwedd Ionawr 2025, adroddwyd ar ragolygon gorwariant o £919,477 am y flwyddyn. Bellach, mae'r gorwariant wedi lleihau i £523,065 yn dilyn gwneud defnydd o'r Gronfa ANG.
- 2.5 Mae Rhan 3 isod yn egluro'r rhesymau tu ôl i'r prif amrywiadau.

3. AMRYWIADAU ARIANNOL

- 3.1 **Gweithwyr a Chostau Diswyddo:**
Sefyllfa Terfynol: Gorwariant £961,609 Ionawr 2025: Gorwariant £1,104,407
Mae'r gyllideb yma yn gorwario yn sylweddol oherwydd y costau diswyddo y bydd GwE yn gorfod eu hysgwyddo. Yn dilyn derbyn grant o £738,000 gan Lywodraeth Cymru drwy'r awdurdodau, mae costau diswyddo net y bydd GwE angen eu hariannu yn £1,779,471. Mae tanwariant ar y gyllideb sylfaenol o (£817,862) yn cynorthwyo i leihau y gorwariant uchod. Mae'r tanwariant yma yn deillio o gyfuniad o ailstrwythuro yr uwch dîm yn Awst 2024, trosiant staff, staff ar secondiad ac ariannu staff drwy grant.

3.2 **Adeiladau a chostau terfynu contractau swyddfeydd GwE:**

Sefyllfa Terfynol: Gorwariant £120,897 Ionawr 2025: Gorwariant £89,534

Mae'r sefyllfa wedi gwaethgu i'r hyn a adroddwyd hyd at ddiwedd Ionawr, o ganlyniad i gostau terfynu contract swyddfa Bryn Eirias nad oedd yn hysbys ynghynt. Felly, mae'r gorwariant o £120,897 yn gallu cael ei egluro o ganlyniad i gostau terfynu contract swyddfeydd GwE sydd yn £135,000 yn ei gyfanrwydd.

3.3 **Cludiant:**

Sefyllfa Terfynol: Tanwariant (£19,167) Ionawr 2025: Tanwariant (£34,032)

Mae'r pennawd yma yn parhau i danwario yn erbyn y gyllideb, ond wedi lleihau o'r hyn a adroddwyd hyd at ddiwedd Ionawr. Hyn yn bennaf o ganlyniad i gynnydd yn yr hawliadau teithio y staff sy'n gyflogedig gan GwE, ynghyd â derbyniad anfonebau am gostau teithio staff asiantaeth a staff ar secondiad yn GwE.

3.4 **Cyflenwadau a Gwasanaethau:**

Sefyllfa Terfynol: Gorwariant £8,599 Ionawr 2025: Tanwariant (£19,122)

Mae'r sefyllfa yn agos i led niwtral oherwydd na fydd GwE yn gwneud cyfraniad o £19,602 i'r gronfa adnewyddu technoleg gwybodaeth. Mae'r sefyllfa wedi gwaethgu £27,721 i'r hyn adroddwyd hyd at ddiwedd Ionawr, gyda hyn y deillio yn bennaf o gostau anorfod sydd wedi taro o ganlyniad i rôl GwE yn arwain ar brosiectau ar draws y gogledd. Byddai'r costau ychwanegol yma wedi cael eu hariannu drwy grantiau Llywodraeth Cymru yn y gorffennol, ond gyda dull ariannu GwE wedi newid i dderbyn cyfraniadau gan yr Awdurdodau yn unig, mae rhaid adnabod y costau yma o fewn y penawdau priodol yn y gyllideb craidd.

4. **CRONFA TANWARIANT**

4.1 Cyfanswm y gronfa ar gychwyn y flwyddyn ariannol 2024/25 oedd £221,310.

4.2 Gofynnir i'r Cydbwyllgor gymeradwyo gwneud defnydd llawn o'r gronfa tanwariant eleni.

5. **CRONFA ATHRAWON NEWYDD GYMHWYSO**

5.1 Cyfanswm y gronfa ar gychwyn y flwyddyn ariannol 2024/25 oedd £455,235.

5.2 Mae gwerth £142,688 wedi ei ddefnyddio yn ystod y flwyddyn ar athrawon sydd newydd gymhwyso. Gofynnir i'r Cydbwyllgor gymeradwyo fod gweddill yr arian yn y gronfa sef £312,547 yn cael ei ddefnyddio i gyfrannu at leihau y gorwariant a adroddir eleni.

ATODIADAU

Atodiad 1: Cyfrif Incwm a Gwariant Refeniw 2024/25.

BARN Y SWYDDOGION STATUDOL

Y Swyddog Monitro:

Dim i'w ychwanegu o safbwynt priodoldeb

Y Swyddog Cyllid Statudol:

Awdur yr adroddiad